

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-șir
12 bani, a treia-șir 10 bani.

Scumpetea

care domnește astăzi în țară, dă de gândit chiar și celor mai bogați oameni. Iar pentru mulțime piața și prăvăliile cu mărfuri au ajuns locuri de groază. Acum cu drept cuvânt putem zice, că: „socoteala de-acasă nu se potrivește cu cea din târg”. Pleacă omul să-și târguiască cele de lipsă, făcându-și socoteala să-și ia de toate câte îi trebuie la casă și eând colo: făina mai scumpă, carnea, unsura, sarea, laptele, cefeaua, chibritele, toate, aproape toate sunt cu prețurile ridicate. Și se 'ntoarce bietul om cu jumătate din lucrurile ce-a voit să-și cumpere, dar cu punga golită de tot.

În alte vremuri, alături cu scumpetea se măreau și izvoarele de câștig, astfel că nu eră așa mare mizeria. Acum însă, scumpetea dăinuiește mereu, bă încă devine tot mai amenințătoare, pe când izvoarele de câștig sunt slăbuțe, putem zice slabe de tot. Din cauza stărilor neobicinuite de azi, țărâniea nu poate câștiga, căci acela care îi lucră pământul e dus din mijlocul familiei, iar bătrânii, femeile și copiii prea puțin spor pot face. Și pământul e îndărătnic, îndărătnic de tot. Dacă nu-i dai ce-i trebuie: gunoi, îngrijire, lucrare temeinică, — la cosit și secerat ori la cules și el este foarte sgârcit, de multeori poate nu-ți da nici atâta cât ai sămănat.

De aici deci izvorăște o parte din scumpetea cea mare și totodată seacă izvorul de câștig pentru marea mulțime. Căci țăranul la sate trăește aproape numai cu ce-i dă pământul și vitele, — bani prea puțini cheltuiește: pe dare, pe unele lucruri, pe câte-o haină sau cu vr'un copil, care-i dat la învățătură.

La orașe se 'ntorc lucrurile. Baniul e care joacă rolul de frunte și dacă lipsește acest balsam de viață, mizeria devine (ajunge) mai îngrozitoare ca la sate. Aici trăiesc funcționari sau sâmbriași de pe urma lefei ce o capătă, negustori pe urma vânzării ce o fac, iar partea cea mare a orașelor — meseriași și muncitorii — pe urma brațelor, cu cari își agonisesc pâinea. De să întâmplă ca vr'o bancă sau altă cântărire să-și închidă ușile din cauza afacerilor cari merg prost, muncitorii condeiului din acel loc rămân pe drumuri, fără alte nădejde de scăpare. Dacă vre-unui negustor i-s'a împuținat cumpărătorii, închide prăvălia, lăsând după el iarăș guri flămânde. De se închid

fabricile, unde comenzile s'a gătat și lucru nu mai este, mulțimea muncitoare este care mai tare trage scurta. Iar meseriași sunt cari suferă poate mai mult, căci mărfurile lor nu se mai trec, chiar dacă le-au făcut, ci zac pe polițe (rafturi). Doar croitorului de-i mai tae foarfeca la uniforme, sau unde și unde câte o firmă, care are diferite alte liferări pentru armată.

Deci izvorul de câștig a scăzut mult de tot și în proporție cu scăderea lui s'a ridicat doamna Scumpete până la cele mai înalte trepte, fiindcă de prezent sunt tare mulți, cari numai mânăncă, dar nu pot și agonisi, de oarece sunt duși din mijlocul nostru. Astfel fiind, e destul de lămurit, de ce în timpurile de față simțim atât de tare urmările scumpetei.

Având aceasta în vedere, nu-i mirare, dacă pe lângă jertfele căzute se ivesc hienele și corbii, cari stăsie și mai tare victima. Aceste fiare s'au ivit acum sub forma samsarilor și gheșefarilor, cari speculează neștiința oamenilor de pe sate, luându-le bucatele și vitele pe prețuri de batjocoră, — sub amenințarea că și așa mâne poimâne vine cătania și le ia mai pe nimica, — ca

apoi să umple târgurile orașelor, cerând în schimbul lor prețuri îngrozitoare. În mare măsură au contribuit și acești oameni fără suflet la scumpetea cea mare. De aceea considerăm ca o măsură foarte bună din partea autorităților, cari prinzând de veste, au hotărât prețurile la aproape toate articolele trebuincioase, tăind astfel creanga de sub picioarele acestor hiene. De regretat e numai, că nu s'a făcut de mai înainte acest lucru.

În dric de iarnă, când cheltuelile sunt mai mari, — mai ales în urma scumpetei de nesuportat, — gândul celor cu dare de mână ar trebui îndreptat spre miile de guri, cari înghit de trei ori gol și odată 'n sec, ca prin ajutoare sau sfaturi de îndrumare să le vină într'ajutor. Nu-i vorbă, că zile grele trăiesc toți, dar mulți nu știu ce va să zică o zi de toame și o noapte de ger, mai ales când sunt și micii copilași ca tovarăși de suferință. Sunt drepte vorbele unui moșneag de pe sate, care zicea: „Îi scumpete mare domnule, drept, — însă pe Dumueavoastră numai vă pișcă, pe când pe noiăștia mai năcăjiți ne ustură rău“...

Starea războiului.

În numărul trecut am spus, că armatele noastre în Galiția stau bine, fiindcă au luat atacul asupra Rușilor, cari sunt mereu respinși înapoi. Aceasta s'a întâmplat mai multe zile după olaltă, atât în Carpați, cât și în Galiția vestică până sus în nordul Poloniei rusești. De altcum, după înfrângerea Rușilor la Lodz (sus în Polonia, aproape de Varșovia), armata rusească a fost silită să se retragă aproape peste tot locul, altcum ar fi zdrobit-o și mai tare armata Germanilor în Polonia, iar armata noastră în Carpați și Galiția.

După știrile sosite acum mai pe urmă, Rușii ar fi primit noi trupe, și astfel au pornit din nou să atace. Luptele sunt în desfășurare, atât în Carpați și Galiția vestică, cât și în Polonia. Dar trupele noastre se țin cu vitejie, în multe părți au respins și urmărit pe Ruși, cari iarăș au dat navală peste Carpați în nordul Ungariei. De prezent luptele în acest ținut sunt în curgere. Sfișitul lor se va cunoaște mai bine în zilele viitoare. — În Galiția vestică se desfășură luptele mai cu seamă în jurul râului Dunajec, bagseamă fiindcă Rușii ar vrea să pătrundă spre cetatea întărită Cracovia.

De asemenea și în Polonia de sud, până sus în nordul Poloniei rusești, se dau lupte vehemente. Aci lupte mai mari sunt în desfășurare în partea râului Bzura (nu departe de Lodz) și apoi spre riul Rewka. Luptele în aceste ținuturi decurg de mai multe zile, armatele se par a fi foarte numeroase. Cu toate acestea, rezultatul nu se cunoaște încă pe deplin.

Pe câmpul de războiu cu Francezii și Englezii (în Franța și Belgia) decurg aceleași lupte mărunte, ca și în săptămânile din urmă. Mici teritorii sunt cuprinse azi de unii, mâne de alții. La desfășurarea de lupte mai mari nu s'a ajuns și nici nu credem că se va mai ajunge până spre primăvară:

Despre luptele cu Sârbii, în zilele din urmă nu s'au mai dat comunicate. De altcun în partea această armata noastră se reorganizează din nou. Generalul Potiorek a fost trecut la pensie, din cauză de boală; în locul lui a luat comanda armatei contra Sârbilor generalul Sarkotic, iar ca comandant suprem va fi Arhiducele Eugen. De prezent armata noastră se află pe teritor austro-ungar, unde aşteaptă noi dispoziții. Lupte mai mari nu s'au dat, decât neînsemnate ciocniri pe la graniță.

Știri și telegrame

sosite Vineri și Sâmbătă în 18 și 19 Decembrie n.

Luptele în Galiția și Polonia.

Budapesta, 18 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele telegrame oficiale: Ultimele știri nu lasă nici o îndoială asupra faptului, că a fost înfrântă puterea de rezistență (impotrivire) a forțelor principale rusești. Dușmanul care a fost bătut și pe aripa sudică de către aliații noștri și anume în lupta de mai multe zile dela Lima nova, Lodz și acum și în ținutul Bzura și pe care îl amenință dinspre sud înaintarea noastră peste Carpați, și-a început retragerea generală, retragere, pe care se încapăținează să o poată face sub o bună acoperire. — Trupele noastre atacă aici dinspre Krosno și Zaklicyn. — Pe cealaltă parte a frontului urmărirea continuă încă. — General Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 18 Decembrie. Marele cartier german a dat cu ziua de 17 Decembrie următorul comunicat oficial: Francezii și-au continuat atacurile la Nieuport, dar fără succes. De asemenea au încercat mai multe atacuri și pe linia Zilleboche—Labassée, dar i am respins cauzându-le mari pierderi. — Artileria noastră a zădărnicit planul Francezilor de a arunca un pod peste Aine în dreptul Soissonului. Spre ost dela Rheims am dărâmat întăriturile de pământ ale Francezilor.

Pe câmpul de operații dela ost, precum și în Prusia vestică nu e nimic de semnalat. Invația Rușilor în Silezia și Posen, invazie pe care o anunțasem mai înainte, a fost înfrântă și respinsă. — După lupte îndârjite și sângeroase ni-a succedat să facem să se retragă toate trupele dușmane, câte se aflau pe teritoriul Poloniei. Pretutindeni urmărim pe dușman. Vitejia regimentelor din Prusia de vest și de Hessen ne-a asigurat victoria decizivă în luptele, cari au avut loc eri și alaltăieri în Polonia de nord. Roadele acestei victorii nu se pot constata încă cu de-amănuntul.

Luptele în Galiția și în Polonia.

Budapesta, 19 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele telegrame oficiale: Urmărim grosul puterilor dușmane bătute pe un front de 400 de kilometri începând dela Krosno (în Galiția) până la gurile riului Bzura (în Polonia de nord). — Eri l-am scos pe dușman din pozițiile, pe cari acesta le cucerise în nordul Carpaților. — Pe cursul de jos al râului Dunajec trupele aliate sunt angajate în luptă cu ariergardele (trupele din urmă) dușmane. Ofensiva noastră înaintază în Polonia de sud fără a se da însă lupte mai mari. — Orașul din Polonia Pietrikow a fost luat cu asalt de către regimentul de infanterie 34, care poartă numele împăratului german și regelui Prusiei, iar orașul Przedborz (tot în Polonia) a fost luat tot cu asalt de către regimentul 31 din Sibiu. — Garnizoana eroică a Psemislului își continuă cu rezultat luptele pe terenul dinaintea cetății. — În Carpați situația nu s'a schimbat în măsură mai mare. — Generalmajor Höfer.

Duminecă și Luni.

Luptele în Galiția și Polonia.

Budapesta, 20 Decembrie. Trupele noastre, cari înaintaseră până dincolo de linia Krosno-Zaklicyn au dat eri de mari poziții întărite de ale dușmanului. Și pe cursul inferior al Dunajecului se dau lupte violente. Acum am alungat aproape toate ariergardele dușmanului, cari se țineau totuși bine. — În Polonia de sud continuă luptele de urmărire. Am bătut pe dușman pretutindeni. Trupele noastre de cavalerie, cari au intrat în Iodrzejow (Andrejew), au ajuns iarăși până la Nidda (un râu, care se scurge în Vistula). Mai în sus spre nord trupele aliate au trecut râul Pilica. — În Carpați, abstrăgând dela unele lupte mai mici favorabile trupele noastre, situația a rămas neschimbată. — Garnizoana, care ieșise din Psemisl, s'a reîntors în cetate neconturbată de nimeni, după ce și a făcut datoria ducând cu sine câteva sute de prizonieri.

Generalmajor Höfer.

Luptele Germanilor.

Budapesta, 20 Decembrie. Marele cartier german comunică cu ziua de 19 Decembrie: Eri a îndreptat dușmanul un șir întreg de atacuri în contra noastră în apropiere de Nieuport și Bixshotten. Spre nord dela Labassée luptele sunt încă în curs. Spre vest dela Lens și Noyon am respins atacurile dușmanului.

În Prusia ostică am respins un atac al cavaleriei rusești. În Polonia continuăm a urmări dușmanul.

Luptele în Galiția și Polonia.

Budapesta, 21 Decembrie. În Carpați în ținutul Latorței am respins alaltăieri avangardele (trupele dinainte) dușmane. Spre nordost dela pasul Lupkow se desfășură lupte mai mari. Ofensiva noastră pornită de pe linia Krosno-Zaklicyn câștigă pretutindeni. — Pe valea Bialei trupele noastre au înaintat până la Tuchow. Pe cursul inferior al riului Dunajec luptele mai țin încă. Rușii opun rezistență (se împotrivesc) în Galiția reîmprospătându-și trupele cu noi puteri. — În Polonia de sud am ajuns până la Nida. — General Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor.

Berlin, 21 Decembrie. Marele cartier german comunică: În vest dușmanul și-a încetat atacurile nereușite dintre Nieuport și Bixshotten (în Belgia). În ținutul Labassée (teritor francez cam la graniță cu Belgia) am respins atacurile Francezilor și ale Englezilor cauzând inamicului mari pierderi. Am prins 200 de Indieni și Englezi. În număr rotund 600 de Englezi au căzut morți înaintea frontului nostru. — La Notre Dame și Delorette, spre sudost dela Bethune, dușmanul a luat un tranșeu (gropi și șanțuri) nemțesc de 600 de metri de lung. Pierderile noastre sunt mici. — În pădurile argonice am înaintat ceva și am cuprins dela Francezi trei mitralieze. Dela granițele Prusiei ostice și vestică, nu e nici o noutate. — În Polonia au încercat armatele rusești să se susțină în pozițiile pregătite lângă riurile Rafko și Nida; noi însă îi atacăm mereu.

Marți și Mercuri.

Luptele din Galiția și Polonia.

Budapesta, 22 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele telegrame oficiale: Ofensiva noastră din Carpați — pe cursul de sus al riului Latorca — progresează (înaintază) bine. Spre nordost dela Lupkow și spre nord dela Krosno-Tuchow, pe cursul inferior al riului Dunajec luptele decurg vehement. În Polonia de sud situația e neschimbată. — General Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Un ordin de zi al generalisimului francez.

Budapesta, 22 Decembrie. Din marele cartier general german se comunică oficial cu ziua de 21 Decembrie: La Nieuport am respins și eri atacurile franceze. Între Richebourg Lavoue și canalul Aire Labassée am atacat trupele engleze și pe cele indiene luând cu asalt tranșeele dușmane; l'am scos pe dușman din pozițiile sale cauzându-i pierderi grele. Am cuprins un tun, 5 mitralieze și două putoare de mine și am făcut prizonieri 270 de Englezi și Indieni, între cari zece ofițeri. Am reluat tranșeele de lângă Notre Dame de Lorette, pe care ni-l cucerise dușmanul în 18 Decembrie.

În regiunea Sauaien-Massiges spre nord-ost dela Chalons Francezii au atacat vehement și într'un punct au ajuns chiar până la tranșeele noastre. Toate aceste atacuri însă au fost nimicite sub puterea focului nostru. Francezii au lăsat în mâinile noastre 4 ofițeri și 310 de soldați. Înaintea pozițiilor noastre zac o mulțime de Francezi. În pădurile argonice am cuprins una dintre cele mai însemnate înălțimi. Lângă Le four de Paris am cuprins 3 mitralieze, un tun-revolver și am făcut prizonieri 275 de soldați. Atacurile, pe cari Francezii le-au îndreptat cu o mare vehemență în contra noastră din spre nord-vest dela Verdun, le-am zădărnicit total.

Activitatea vie a Francezilor, activitate, care se observă de-o vreme încoaci înaintea frontului nostru, o esplică următorul ordin de zi al generalului Joffre, generalisimul armatei franceze:

„Dat în 17 Decembrie. În butul tuturor atacurilor vehemente îndreptate în contra noastră în decurs de trei luni de zile, dușmanul n'a fost în stare să ne spargă rindurile. Pretutindeni am rezistat (împotrivit) victorios. A sosit clipa când trebuie să exploatăm slăbiciunea, care se dă pe față a lui. După ce ne-am întărit atât prin rezerve de oameni cât și de muniții, a bătut ceasul ofensivei. După ce am ținut în șah puterile nemțești, acum vine rândul, ca să-i zdrobim și să curățim definitiv țara de dușmanul, care s'a îmbulzit în ea.

Ostași! Franța contează (se bizue) acum mai mult, ca oricând, la curajul vostru, la energia voastră și la voința voastră neclintită de-a învinge cu ori ce preț. Ați învins pe țărâmul Marnei, pe valea Iserului, în Lotaringa și în Voghezi, veți ști apoi să învingeți până la victoria din urmă.

Joffre.

În Prusia ostică și vestică situația e neschimbată. Ofensiva noastră în Polonia înaintază și mai cu seamă în contra pozițiilor în cari dușmanul se află față în față cu noi.

Luptele din Galiția și Polonia.

Budapesta, 23 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele telegrame oficiale: În Carpați, aproape de creasta munților și spre sud dela aceasta, în

ținutul rurilor Nagyág, Latorca și Ung decurg noui lupte. — În Galiția au trecut alaltăeri Rușii din nou în ofensivă, dar fără succes. Mai cu seamă pe cursul de jos al Dunajecului au suferit pierderi grele. — Pe valea Nidei și pe estul, ce se întinde spre sud dela Tomaschow, s'au desfășurat ciocniri mai mici. — Pe terenul dinaintea cetății Psemysl luptele se desfășură mai departe. — General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Budapesta, 23 Decembrie. Din marele cartier general german se comunică cu ziua de 22 Decembrie: La Nieuport și în ținutul Ypern e liniște totală. Armata engleză întărită cu trupe teritoriale franceze a atacat ieri și azi-noapte disperat, pentru ea să-și poată recupe vechile poziții de lângă Saint Hubert și Givenchy, pe cari le-a pierdut în 20 Dec.; le-am respins însă atacurile.

În partea orașului Richebourg le a succes, ea să-și recupe vechile poziții. Am respins atacurile, pe cari Francezii le-au îndreptat în contra noastră în ținutul Albert spre nord dela Compiègne, lângă Souain și Perthes, cauzând dușmanului pierderi grele. În partea vestică a pădurilor argonice am ocupat câteva tranșee. În partea de răsărit a pădurilor argonice, spre nord și nordvest dela Verdun am respins ușor atacurile franceze în timp ce dușmanul a suferit în unele locuri pierderi foarte grele.

Pe câmpul de operații dela est, în Prusia ostică și vestică situația nu s'a schimbat.

În Polonia trupele noastre luptă violent pentru posesiunea raioanelor Bzura-Rawka. În mai multe locuri ne-a succes să forțăm trecerea în aceste raioane. Pe malul drept al râului Pilica trupele aliate luptă încă.

Durere, numai după publicarea lui am constatat, că ordinul de zi datat din 17 Dec. n. 1914 al generalului Joffre, ordin pe care noi l'am dat ieri publicității, se sfârșește cu următorul post-script: »Acest ordin de zi se va comunica azi seară tuturor trupelor și se va avea grijă, ca să se împedecă ajungerea lor în publicitate.«

Războiul Turcilor.

Budapesta, 23 Decembrie. Din cartierul turcesc se comunică cu ziua de 22 Decembrie: Un vapor dușman a bombardat azi țarmul mării, spre vest dela Alexandrette (Iskenderun), dar fără ca să-i reușească să ne facă pagube mai însemnate.

Știri și telegrame

posite până Joi seara la încheierea foii.

Luptele în Galiția și Polonia.

Budapesta, 24 Decembrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate: Operațiunile noastre de războiu în Carpați decurg favorabil. În partea râului Latorca un atac rusesc a fost respins la Voloce-Volovce. În partea de sus a văii Ung, trupele noastre a făcut ieri 300 de prizonieri la Fenyvesvölgy, înaintând mai departe. Spre nordost dela pasul Lipkov către Lisko trupele noastre câștigă teren.

Comunicatul oficios rusesc susține, că pe acest front Rușii au făcut 3000 de prizonieri, cuprinzând și tunuri și mitralieze. Aceste sunt scornituri. Trupa noastră luptătoare aici a pierdut în morți, răniți și perduți doi ofițeri și

305 soldați. Nici un tun și nici o mitralieze n'a căzut în mâinile dușmanului.

Luptele vehemente la Krosno, Iaslo-Tuchow și în partea de jos a râului Dunajec țin mereu. În partea acestui râu Rușii au făcut și în noaptea trecută un nou atac nereușit.

Spre sud dela Tomasow a fost respins un atac de noapte al regimentelor din caucaz

Luptele aliaților nostri (Germani) în ținutul Rewka și Bzura durează mereu. Pe întregul front se dă o nouă luptă. General Höfer.

Luptele Germanilor.

Budapesta, 24 Decembrie. Din cartierul general german se comunică: Atacurile Francezilor la Lombatzde și spre sud dela Bixchote le-am respins cu ușurință; la Richebourg și Lavoue, Englezii au fost ieri din nou scoși din pozițiile lor. Pe lângă toate contra-atacurile desperate ale Englezilor în ținutul dintre Richebourg și canalul Daire Labasse, toate pozițiile luate dela Englezi au fost ținute și întărite. Dela 20 Decembrie au căzut în mâinile noastre 750 Indieni și Englezi, 5 mitralieze și 5 aruncătoare de mine. În jurul lagărului dela Abcialons dușmanul desfășură muncă grabnică. Atacurile Francezilor spre nord dela Sillery și spre sudost dela Reims către Souain și Perthes au fost în parte respinse de noi cu mari pierderi pentru Francezi.

În Prusia ostică și vestică situația e neschimbată. Lupta în ținutul dintre Bzura și Rewka durează mereu. Pe partea dreaptă a râului Pilica încă e situația neschimbată.

Scutirea de serviciul gloatelor.

Ministrul de agricultură Ghillány a adresat un rescript (ordinațiune) comiților supremi, prin care le atrage atenția, că economii (plugari) sau alte persoane ce stau în serviciul agriculturii (sunt în serviciu pe la moși etc.), în cazuri singuraticice și dacă au motive temeinice — pot fi scutiți dela serviciul gloatelor. Numitul rescript sună astfel:

Acele persoane născute în anii 1878—1890, aparținătoare clasei de glotași B (cei asentați acum dela 24—36 ani) și găsiți de buni pentru serviciu la asentarea din urmă, pot fi scutiți de acest serviciu activ al gloatelor, dacă în viața casnică conduc vr'o instituție de folos pentru publicul mare, vr'o economie sau altă întreprindere agricolă, care în urma lipsei lui, n'ar mai putea fi purtată mai departe. Comiții supremi sunt îndrumați, pentru singuraticicele cercuri să formuleze (compună) propunerile de scutire, pe cari să le înainteze ministerului de agricultură îndată după isprăvirea asentărilor în cercul respectiv sau dacă nu cel mai târziu până la 5 Ianuarie stil nou 1915. La aceste cereri este a se adauge și o copie întărită de pe legitimația de glotaș. Cererile (propunerile) trimise de comiții supremi mai târziu nu se vor mai putea lua în seamă. Scutirea se poate cere numai pentru acele persoane,

cari în urma depărtării lor dela întreprinderea economică ce o conduc, această economie nu s'ar mai putea purta de loc sau că ar trebui întreruptă pe un timp mai îndelungat, ori apoi lipsa acestor persoane ar produce pagube simțitoare pentru agricultură. La propunerile, ce se vor face, trebuie să se iee în seamă îndeosebi micii agricultori, mai cu seamă dacă e vorba de scutirea economilor însuși sau a unui membru al familiei.

Oamenii noștri să grăbească deci a se interesa mai deaproape asupra acestei ordinațiuni la primărie, de unde credem că li se vor spune cum se facă cererile de lipsă către comitele suprem.

Întâlnirea a trei regi.

În ziua de 18 Decembrie n. s'au întrunit în Malmö (Svedia) regele Svediei, Norvegiei și Danemarcei, cu care prilej a avut loc între ei un schimb de vederi asupra situației, în care se află aceste trei țări în urma războiului european. La consfătuirile regilor au luat parte și miniștrii lor de externe. Consfătuirile au ținut două zile, iar după plecarea regilor Danemarcei și Norvegiei s'a dat publicității un comunicat oficial, în care se zice între altele:

Regele Gustav al Svediei, prin vorbirea de deschidere, a scos la iveală voința celor trei țări dela nord de a fi neutre, arătând cât este de dorită munca comună continuă a acestor țări spre apărarea intereselor lor comune. În dorința, de a nu întrelăsa nimic, ce ar fi delipsă pentru ajungerea aceste ținte, regele a invitat pe suveranii Danemarcei și Norvegiei să-și spună părerile. Regii Haaken (Danemarca) și Cristian (Norvegia) au răspuns exprimându-și bucuria și speranța, că întrevăderea va avea bune urmări pentru cele trei popoare.

Consfătuirile regilor și miniștrilor de externe nu numai că au întărit mai mult bunele legături, ce se află între cele trei țări mici ale nordului, dar și o înțelegere a fost statorită în afacerile deosebite, ce sunt a se avea în vedere dintr'o parte ori din alta.

În cele din urmă s'au înțeles, că munca începută să se continue, iar pe viitor să se pună la cale noi întrevăderi ale reprezentanților guvernelor ori de câte ori împrejurările vor cere.

Cetind despre înțelegerea, la care au ajuns cele trei țări dela nord, vrând-nevrând îi fuge omului gândul la țările balcanice din ostul Europei. Și e curios lucru, că pe când la nord așa de frumos se înțeleg regii și guvernele între sine, în Balcani sunt atâtea deosebiri de păreri și desbinări. E drept iusă și aceea, că în ost e o populație tare amestecată prin unele state balcanice. Cu toate acestea, ar fi cu cale să ajungă și aceste state la o înțelegere mai cum se cade. Atunci ar însemna — la olaltă — mai mult și ele. Dar suntem de părere, că la ceeace nu s'au ajuns până acum, o să se ajungă în viitorul apropiat. Poate că își vor lua și statele balcanice pildă dela cele din nord.

Cuvinte lămuritoare.

Tache Ionescu despre al doilea războiu balcanic.

Mulți sunt și acum de credința, că al doilea războiu balcanic din anul trecut dintre Bulgaria, Grecia și Serbia, a fost atârpat mai mult de România, care i-a tras foloasele. Politicianul român Tache Ionescu, unul dintre cei mai cu greutate oameni din regatul României, ca

spre a spulberă aceste bănueli a dat unele declarații, în cari se arată lămurit, că România, departe de a provoca al doilea războiu balcanic, ea a fost aceea care s'a împotrivit din răzputeri la izbucnirea lui. Numai după ce a văzut, că orice stăruință este zadarnică, a pus mâna pe arme contra Bulgariei, grăbind astfel încheierea păcii.

Din declarațiile lui Tache Ionescu extragem următoarele amănunte interesante, cari au fost publicate și în alte foi dela noi:

»Al doilea războiu balcanic, țin să se știe, n'a fost nici provocat, nici atârnat de România, nici direct, nici indirect. El a fost început prin atacul Bulgariei contra Serbiei și Greciei fără declarație de războiu. Atât de adevărat este ceea ce susțin, încât se știe că România, departe de a intrigă pentru provocarea războiului, i-a făcut atenție din vreme pe Bulgari, că dacă se produce un al doilea războiu balcanic, România nu va putea stă nepăsătoare. Aceasta se explică și pentru ce atunci când România a mobilizat și a hotărât să intre în Bulgaria, în ultimul ei n'a pomenit de întregirea graniței, cum voiau s'o facă unii, ci numai chestia turburării păcii din Balcani.

Asvărul cu dispreț bănuiala, că România dintr'un interes egoist (interes propriu) ar fi pândit încăierarea dintre foștii aliați, încă și mai mult, că ar fi intrigat ca să se producă această încăierare. Dimpotrivă, am făcut tot ce am putut, ca să împiedecăm războiul dintre foștii aliați (Bulgaria, Grecia, Serbia, și Muntenegru). Azi cred că nu e nimeni care să se îndoiască că al doilea războiu balcanic a fost una din cauzele principale cari au produs marele războiu european.

Și așa mai departe dl Tache Ionescu explică amănunțit felul corect și cinstit cum a urmat România în al doilea războiu balcanic. Din aceste prețioase lămuriri vedem că România a fost condusă numai de principiile păcii și de asigurarea liniștii în Balcani când a pornit contra Bulgariei. Și de nu intervine România la timp, cine știe cât s'ar mai fi lungit războiul între frații de mai înainte.

Știri diferite.

— Foaia germană „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ din Berlin răspunde gazetei franceze „Figaro“ din Paris, că cercurile oficiale germane nu sunt amestecate în propaganda pentru o pace franco-germană, pe care o face directorul unui ziar german.

— Foaia engleză „Daily Mail“ din Londra descrie vitejia cu care a luptat crucișătorul (vaporul de războiu) german „Nürnberg“, care mai bine a voit să se scufunde luptând contra celor trei crucișătoare engleze, decât să se predea.

— Gazeta italiană „Corriere della Sera“ scrie, că Tripla Înțelegeră (Rusia, Anglia și Franța) continuă să facă pașii de lipsă la Sofia (capitala Bulgariei) pentru o alianță balcanică (în care să intre Bulgaria, Grecia, România, — poate și Italia). Regele Bulgariei a luat din nou conducerea politicii externe a țării.

— În Macedonia domnește un ger de nedescris. Munții sunt acoperiți cu zăpadă. La Cumanova zăpada a căzut de doi metri.

— Din Roma vine știrea, că la Drama (Grecia) s'ar fi dat o ciocnire serioasă între trupele regulate grecești și între comitajii (bandiți) bulgari. Nu se știe dacă această luptă va avea urmări mai grave.

— Foaia germană „Frankfurter Zeitung“ află din Tokio (capitala Japoniei), că ministrul Japoniei a declarat, că insulele ocupate dela Germani le va ține Japonia în stăpânire cât timp interesele ei cer aceasta.

Feldmareșalul von der Goltz, care a plecat la Constantinopol în ajutorul armatei turcești, a făcut vizite marelui vizir, ministrului de interne și șeikislamului.

— În 12 Decembrie s'a ținut un consiliu de miniștri la Paris (capitala Franței). E primul consiliu ținut în Paris decând guvernul Franței s'a fost mutat în orașul Bordeaux. (Când Germanii înaintaseră până aproape de Paris, guvernul Franței s'a refugiat la celalalt capăt de țară, în orașul Bordeaux. Acum văzând că nu mai e primejdie, întreg guvernul francez s'a reîntors la Paris).

— Din Roma se anunță, că în capitala Angliei, în Londra, nu se confirmă (întărește) știrea despre scufundarea vaporului de războiu german „Dresden“ și a unui submarin la Dover, cari nu s'au mai întors.

— Președintele Franței a convocat Parlamentul Țării în ședință extraordinară pe ziua de 9/22 Decembrie la Paris.

— Murind șeful statului major englez, în locul lui a fost numit generalul Douglas.

— Înainte de a începe Sârbii ofensiva, regele Petru le-a ținut o vorbire patriotică.

— „Giornale d'Italia“ află dela corespondentul său, că la Pola se clădesc două hangaruri pentru „zeppelinuri“ (baloane mari cu cărmă).

— Un vapor de războiu turcesc, după ce a încercat să bombardeze cetatea rusească Sevastopol, a venit lângă Chilia și îmbrăcând un pluton (țug) de turci în haine de marinari ruși, și i-a scoborât pe pământ rusec. Aceștia au făcut prizonieri 11 grănițeri ruși, cărora nici prin gând nu le-a trecut, că marinarii îmbrăcați în haine rusești vor fi Turci.

— La deschiderea parlamentului din Bombay (capitala Indiei), membrii musulmani au declarat, că destinele Indiei sunt strâns legate de triumful principiului de libertate al Englezilor.

— Nizuințele Papei dela Roma, de a îndupleca pe beligeranți să înceteze luptele în decursul sărbătorilor Crăciunului, n'au reușit. Se spune, că Rușii au fost contra.

— Ziarul italian „Messagero“ află, că noul credit de războiu al Italiei se ridică la un miliard lire italiene și va fi emis în Ianuarie 1915.

— Ambasadorul Spaniei la Viena, a vizitat prizonierii de războiu, aducând laude despre modul bun de întreținere al acestora.

— Pentru văduvele și orfanii din Austro-Ungaria Papa a donat suma de 100.000 coroane.

În trecerea sa prin Sofia, generalul von der Goltz a spus unui ziarist, că România dacă își va păstra ținuta sa de până acuma, la sfârșitul războiului va căpăta compensațiuni teritoriale (adece i-se va mai întregi pământul cu alte ținuturi).

— Cu ocazia marelui lupte dela Limanova ziarul „Krenz Zeitung“ din Berlin laudă genialitatea (priceperea) strategiei șefului statului major austro-ungar și vitejia soldaților Austro-Ungari.

— Din Roma se vestește, că Luni în 21 Decembrie, principele Bülow, ambasadorul Germaniei la Roma, a avut o importantă întrevedere politică cu prim-ministrul Italiei Salandra.

— Marele scriitor polonez Sienkiewicz, care a scris și celebrul roman „Quo Vadis“ a fost ales membru al universității din Petersburg.

— Foile germane vorbind despre retragerea trupelor austro-ungare din Serbia constată, că acesta nu e cine știe ce eveniment important (lucru mare), deoarece ce nu în Serbia se va decide soarta războiului.

— Impăratul Wilhelm al Germaniei însăănătoșându-se pe deplin, s'a dus din nou pe câmpul de luptă, unde va petrece și sărbătorile.

— În Austria s'a prelungit moratoriul până la 31 Martie 1915, dar se observă, că cu ziua de 1 Aprilie 1915 se va sfârși orice moratoriu.

— Foaia vieneză „Deutsches Volksblatt“ scrie, că planul operațiunilor armatelor aliate, care a început prin retragerea atât de critică dela Varșovia și Ivangorod, dar s'a sfârșit zilele trecute prin prăbușirea ofensivei rusești, a fost făcut de generalul Conrad de Hötendorf, șeful statului major austro-ungar.

— Ca o urmare a ultimelor manifestații de simpatie și prietenie, exprimate în camerele italiană și română, s'a pus la cale în Roma înființarea unei ligi italo-române. Scopul acestei ligi (societăți) este să strângă tot mai mult legăturile de prietenie și de interese între cele două state latine. Liga susnumită s'a constituit (înființat) Sâmbăta trecută, când a avut loc adunarea.

— Foaia germană „Strassburger Post“ anunță, că pe câmpul de bătaie din Franța a murit cel mai tânăr soldat german. Acesta este voluntarul Peter Perv în vârstă de 14 ani.

— Cheltusile de războiu ale Franței sunt socotite pe prima jumătate de an a anului 1915 la 8 miliarde, 525 milioane, 264 mii și 407 franci.

— Foile din Germania află, că puterile Triplei Înțelegeri au făcut acum două săptămâni încercări pe lângă Norvegia și Suedia, ca să le deschidă portul Harvik pentru a transporta pe ascuns în Rusia arme și munițiuni de războiu. Cererea însă a fost respinsă.

Știri din România.

— Comitetul partidului conservator s'a întrunit zilele trecute la dl Marghiloman spre a se înțelege asupra ținutei României. Majoritatea membrilor a fost de părere, că România trebuie să stăruie în espedativa sa armată (pregătirea de luptă) și în neutralitatea sa atâta timp, cât o schimbare de ținută a Bulgariei nu o-ar sili și pe ea să-și schimbe ținuta.

— Din Brăila se vestește, că dealungul Dunării s'a înstăpănit o ceață groasă de tot. Din această cauză nici vapoarele nu-și mai pot face regulat cursurile pe Dunăre.

— Inspectorul general al vâmlor Morandini a făcut o inspecție la vama Predeal. Dânsul a luat o seamă de măsuri, ca exportul să se facă sub cel mai serios serviciu de control.

— Rezerviștii bulgari aflați în România au fost, în mare parte, rechemăți în patrie, adece în Bulgaria.

— Prețul oficial al grâului în portul Brăila este 17 Lei hectolitru, iar cucuruzul 13 Lei hectolitru.

— Corpul didactic din București au sărbătorit pe harnicul profesor Petre Gârboviceanu, care de 25 ani conduce școala normală (institutul pedagogic) a societății pentru învățătura poporului român din București.

— „Academia Română“ din București va da zece premii în valoare de 60.000 lei pentru scrierile literare, istorice, științifice și de altă natură ale anului 1914.

— După cum se știe, zilele trecute guvernul a depus în Cameră proiectul de lege cu privire la măsurile excepționale (deosebite), ce se vor pune în aplicare, în caz de războiu sau de mobilizare.

— O telegramă din New-York (America) anunță, că misiunea (comisia) română trimisă în Statele-Unite pentru cumpărarea materialului sanitar (medicamente etc.) trebuincios armatei, a ajuns Joi trecută la New-York.

— Dumineca trecută (20 Decembrie n.) Societatea geografică și-a ținut adunarea gene-

rală în palatul «Fundațiunii universitare». La această adunare a fost ales ca președinte al societății M. Sa Regele Ferdinand. Profesorul Mehedinți a făcut apoi o comunicare despre decăderea Românilor împrejurul Carpaților.

— Profesorul universitar dl A. D. Xenopol, — despre care am anunțat că se îmbolnăvise greu, — acum e afară din orice pericol.

— Spre a pune capăt unei specule a brutarilor din București, se spune că primăria capitalei plănuiește înființarea unei cooperative (societăți), care se vândă pâinea cu prețul obicinuit.

— Guvernul român a oprit liberarea de pașapoarte pentru toți bărbații dela 14—46 ani.

Cătră cetitori.

Toți abonații sunt rugați, — când trimit bani, cer schimbarea adresei, scriu ceva la foaie sau fac orice fel de întrebări, — să scrie negreșit numărul de pe fașia, sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră în multe privințe, atât când e vorba de bani, cât și la altfel de publicații ce ni se trimit. Iar abonații cei noi încă să scrie, că ei numai acum abonează foaia întâiu.

Abonați „Foaia Poporului”. În aceste zile, când atâtea frământări se petrec în lume, ar fi cu cale, ca fiecare Român să cetească o foaie. De aceea îndemnăm pe oamenii noștri, să între cât mai mulți în șirul abonaților noștri. Foaia se poate lua cu începutul la orice lună și costă pe o jumătate de an 2 coroane 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem împlini dorința. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restanțe ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari se de multeori întrec suma de 2 cor 20 bani.

In ce stare se află Europa.

De pe timpul războaielor lui Napoleon, Europa n'a mai avut zile ca acum. De prezent Europa se compune din 19 state, dintre cari 7 se află în stare de războiu, iar 6 stau mobilizate. Dintre celelalte 6 nemobilizate, cine știe, care cât va mai sta așa? În cele următoare dăm o statistică a locuitorilor statelor din Europa, deosebindu-le cari sunt în stare de războiu, mobilizate și nemobilizate.

In stare de războiu:

Locuitori	
Austro-Ungaria	51,390,233
Germania	64,925,993
Rusia (europeană)	133,879,100
Franța	39,601,509
Serbia	3,800,000
Anglia	45,362,281
Belgia	7,490,411
La olaltă	346,449,527

Nemobilizate:

Italia	35,959,077
România	7,286,796
Svițera	3,753,293
Olanda	5,857,949
Svedia	5,561,799
Danemarca	2,775,076
Norvegia	2,391,782
Spania	19,611,334
Bulgaria	4,837,000
Grecia	3,200,000

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 24 Decembrie n.

Cătră abonați. Rugăm pe abonații cei vechi, al căror abonament se isprăvește cu 31 Decembrie, să binevoiască a trimite prețul pe anul viitor, întru cât se poate înaintea serbărilor noastre, ca astfel să nu fim mai târziu prea tare îngrămădiți. De asemenea rugăm pe iubii nostri abonați vechi, se lățească foaia în cercul cunoscuților lor.

Spre știre. Din cauza poștei, nesosind până la încheierea foi pachetul cu ilustrația — în numărul de față nu putem aduce nici un chip.

Moștenitorul de tron Carol Francisc Iosif în Bucovina. Dupăcum anunță biroul de corespondență din Viena, Moștenitorul nostru de tron Carol Francisc Iosif a vizitat în zilele din 17 până în 19 Decembrie partea Bucovinei neocupată de Ruși și a inspectat trupele noastre din acele părți. Arhiducele s'a dus pe frontul de vest și de ost până la primele șanțuri și acoperituri, unde a salutat pe ofițeri și pe soldați, exprimându-le recunoștința sa și laudând ținuta lor vitească. La Câmpulung, Gura Humaerei, Rădăuți etc. arhiducele a primit pe reprezentanții autorităților, clerului, școalelor, și a mulțumit în limba germană și română pentru sentimentele de credință cătră Impărat și dinastie. Peste tot locul Arhiducele a fost primit cu ovațiuni. În 19 Decembrie arhiducele s'a întors la Dorna-Vatra, (care e în graniță cu Transilvania), unde încă a fost primit călduros de delegația autorităților și populațiunii. Arhiducele a mulțumit în limba germană și română pentru manifestațiunile ce i-s'au adus. A primit apoi în audiență pe mitropolitul gr.-or. român al Bucovinei Dr. Repta, consistorul gr.-or., vicarul general catolic, delegații Crucii Roșii și delegația izraelită. Din Dorna-Vatra Arhiducele s'a întors peste Bistrița.

Favorurile militare ale preoților și ale candidaților de preoți. Ziarul guvernamental din Budapesta scris în limba germană „Pester Loyd” scrie, că ministrul de honvezi în adresa trimisă episcopilor din țară arată, că foarte mulți dintre cei chemați la serviciul militar activ, sau la gloate, s'au folosit de privilegiul (favorul) preoților și teologilor asigurată prin art. 29 al legii militare, deși n'au avut motiv îndestulitor la privilegiul acesta. Astfel din această cauză ministrul de honvezi a dat o ordinațiune, în care spune, că privilegiul acesta privește pe acei candidați de preoți, cari la începutul acestui an școlastic au fost ascultători ordinari ai vre-unui seminar și ca atari locuiesc în institut. Ascultătorii privați sau extraordinari nu au dreptul la acest privilegiu. Teologii, cari și-au terminat studiile, dacă în decurs de 4 ani dela acest termen nu și-au câștigat un post de profesor cu caracter preoțesc, ori nu l'au sfințit, își pierd favorul. Dreptul la acest favor trebuie adevărit prin atestatul autorității bisericesti. Ordonanța încheie, că tinerii, cari se împărtășesc de acest favor din Octomvrie a. c. trebuie să-și adevărească ulterior acest drept altcum vor fi lipsiți de acest favor.

Decorarea cancelarului. Din Berlin se anunță că după închiderea Reichsratului (parlamentului) german împăratul Wilhelm a decorat pe cancelarul (ministrul președinde) al Germaniei cu »Crucea de fier cl. I«.

Pagubele de războiu. Ministrul de interne Sándor a trimis tuturor comitatelor un ordin, prin care le îndatorează să poarte socoteala despre toate pagubele și cheltuețile pricinuite prin declanșarea războiului.

Raportul generalului Hindenburg. Știm că împăratul Germaniei zilele trecute se află în Berlin, unde a fost reținut de o răceală acută. Dar de pe câmpurile de războiu îi veneau zilnic raporturile generalilor, cari raportau, despre starea trupelor și despre învingerea sau înfrângerea lor. Odată împăratul Wilhelm al Germaniei fiind chemat la telefon de generalul Hindenburg, acesta i-a raportat următoarele: „Majestate! Înștiințez cu supunere, că armatele noastre din lupta cu Rușii înving pe întreaga linia de bătaie.

Pentru monumentul lui Vlaicu. În amintirea fiului lor Tit Liviu, răposat în 18 Decembrie 1914, dl Ioan Petrașcu și soția Elisaveta dăruiesc suma de 5 coroane la fondul pentru ridicarea unui monument neuitatului Vlaicu, care a murit tocmai în ziua când s'a născut acest copilăș. Bani s'a indus pe lista deschisă la timpul său de administrația «Foi Poporului».

Ceasul dela mână primejdios în războiu. De-o vreme încoace mulți, mai ales militarii, au obiceiul că își pun la mână ceasul, pe care îl leagă cu o curea. Asta mai mult din cauza, că nu mai are trebuință să bage mâna în buzunar, de câte ori voește să știe câte ceasuri sunt; întoarce numai mâna și vede îndată la cât este. În războiu însă s'a constatat de primejdios acest mod de a purta ceasul. Într-o revistă medicală din Berlin Dr. Melchior a scris, că primejdia purtării ceasului la mână constă în aceea, că la lovituri de șrapnel sau de glonț rana poate să devie mortală în urma intrării bucașilor de orologiu sau de sticlă, cari pătrund în braț.

Șoarecii de câmp și — nevăstuica. Pe când eră mai mare frica pentru recolta anului viitor, din cauza înmulțirii îngrijitoare a șoarecilor de câmp, iată că se ivesc mântuitorii, cari să ne scape de acest rău. Nevăstuica, un animal micuț, de vre-o 15 cm. lungime, alb și sprinten, cu o pată sură pe spate și ceafă, s'a ivit deja prin unele ținuturi năpăstuite de șoareci. Hrana îndestulitoare, ce și-o câștigă prin stârpirea șoarecilor, i-a făcut cu puțință să-și sporească și ea familia și — după cum aflăm, — în jurul Bistriței poți să-i faci cunoștința cât ce eși la câmp. Pe unele s'a sălășluit nevăstuica nu mai vezi isbucnind șoarecii la tot pasul. Acest animal mic stârpește cel puțin 10 șoareci până când se satură, deoarece nu mănâncă decât sângele și părțile alese. În multe părți nevăstuica e prigonică și stârpită din partea plugarilor, deoarece, — se zice, — că se repede la ugerul vacilor și prin mușcarea ei le otrăvește laptele. De aceea își fac plugarii noștri obiecte de descântătură din piele de șarpe și de nevăstuică, cu care apoi descântă vitele de mușcatură. Noi credem, că e greșită credința asta și nu sfătuim plugarii noștri să stârpească nevăstuicele, cari prin stârpirea șoarecilor de câmp ne aduce un folos neînchipuit recoltei viitoare. Nevăstuica trebuie cruțată, ca un bun prieten al bunei recolte.

Românul și firea lui. Corespondentul de războiu al marelui ziar vienez «Neue Freie Presse» povestește următoarea scenă duioasă, din care se vede cum știe Românul să-și răsplătească binefăcătorii: „În spitalul din Rzesow zăcea și un biet Român rănit, singurul de această naționalitate. Nu putea vorbi cu nimeni și suferea mult din această cauză. Numai o soră de caritate din Triest, de națiune italiancă, a putut să se înțeleagă cu el întrucâtva și Românul se alipise pe lângă ea cu o dragoste mișătoare. Flăcăul nostru se ținuse foarte brav pe câmpul de luptă, prinsese un colonel (obărst) rusec și i-a luat crucea sfântului Andrei (o medalie ru-

sească însemnată). O purtă de-atunci ca glorioasă amintire în sân. Ofițerii noștri, cari știau de această decorație prețioasă, au dat Românului până la 100 cor. pentru ea, dar Românul nu a dat-o. Când s'a golit linia riului San, a trebuit să se golească și localitatea Rzeszow. Românul se pregătea de drum cu trenul, și îndată a întrebat că merge și Italianca cu ei. Când i-s'a spus că nu, s'a resgândit puțin și cu ochii plini de lacrimi a scos crucea sf. Andrei din sân și a dăruit-o surorii de caritate, care l'a înurijit și care i-a vorbit limba. — Ce-a avut mai scump în acele momente, a dat flăcăul nostru, spre a-și putea arăta și el mulțămirea față de binefăcătorii lui!

O foaie italiană despre Hindenburg. Ziarul „Italia“ din Milano consacră un lung articol Feldmareșalului de Hindenburg, ca unuia dintre cei mai populari oameni ai Germaniei și ai lumii întregi. După ce numitul ziar descrie viața eroului german, care a decurs fără întâmplări ori împrejurări însemnate, scoate la iveală marea pricepere strategică, într'adevăr unică (singură) în felul ei, care îl arată ca conducător de armată de primul rang. Articolul numitului ziar începe cu observația, că instituțiile militare germane trebuie să servească ca exemplu. Trebuie mai ales scoase la iveală legăturile prietenești între armata activă și acei ofițeri de rezervă, cari nu fac parte din armata permanentă (de ștand), dar cari în ceasul pericolului au intrat din nou în serviciu.

Femeile nu merg în războiu. Nevasta lui Stefan Slancic, rezervist din regimentul 86 de infanterie, văzând, că a căzut soarta și pe capul bărbatului ei să meargă la războiu, în dragostea ce-i purtă s'a hotărât să-l urmeze. Și ca să nu plece numai așa și s'o întoarcă înapoi de pe-acolo, s'a apucat să-și facă rugări în toată regula, iar după ce au fost gata le-a trimis de-a dreapta la ministerul de războiu. Dela minister ciudata scrisoare a fost dată la cancelaria de cabinet, iar de-acolo la cancelaria de întregire, de unde a căpătat și răspunsul credincioasa femeie. Răspunsul comandai de întregire adresat magistratului orașenesc așa sună: Oficios Vă comunicăm spre a aduce la cunoștință soției lui Stefan Slancic, că rugarea dată în cancelaria de cabinet a Maiestății Sale, unde cere să fie trimisă în războiu ca luptătoare alături de bărbatul ei, nu se poate îndeplini. — Deci să nu ne mire când auzim vorbindu-se de vr'o femeie, că a fost credincioasă bărbatului până la moarte. Asta a vrut să fie, săraca, dar porunca ălor mai mari n'a vrut s'o lase, de teamă să nu-și opăcească bărbatul prin pustietățile câmpului de luptă.

Fiul președintelui scupștinei sârbești — liberat. Radomir Nicolici, fiul președintelui scupștinei (camerei, dietei) sârbești A. Nicolici, a fost arestat de poliția din Viena, deoarece se bănuia că face spionaj. Acum însă o deputațiune a scupștinei s'a dus la miniștrii Italiei și Spaniei din N'ș, rugându-i să stăruiască pentru punerea în libertate a lui Radomir Nicolici. S'a stăruit mult pentru punerea lui în libertate, deoarece bătrânul președinte al Scupștinei în timpul de patru luni, cât i-a fost copilul închis, și-a pierdut soția și fiul cel mai mare. Și mai sunt temeri să nu-l lovească pe bătrân o boală grea și să nu aibe pe nimeni în jur să-l mângâie. După cum se anunță, ministrul de externe austro-ungar a pus în libertate pe Radomir Nicolici.

Ciudățeni franceze. Intr'o foaie engleză scrie corespondentul său de războiu despre o companie franceză veselă. Compania aceasta care e vecinic în foc, s'a gândit să formeze un club vesel, căruia să-i pună numele: »Clubul

Trogloditilor«. Clubul acestata are reguli, la cari trebuie să se supuie fiecare. Astfel fiecare are voie să pună picioarele pe scaune și canapele (deoarece nu sunt), dar este de tot oprit descalțarea de cizme. În timpul ședințelor membrii sunt obligați să stee cu șapca fu cap și jocul cu dame este oprit; deasemenea e oprită și intrarea damelor (deoarece iar nu sunt) în gropile luptătorilor). Străinii n'au voie să între la ei, din cauză, că afară de Francezi și armatele aliate, toți sunt străini.

Pe pământ, sub pământ și în aer. Marea foaie engleză publică următoarele știri din Rotterdam (Olanda): Răsboiul acesta n'are seamă nici în istoria basmelor, decum în istoria lumii. Omul, cu mintea lui, a pus stăpânire pe suprafața pământului, pe ape, pe fundurile oceanelor și pe împărăția aerului. Luptele ce se dau de prezent în Flandra sunt cea mai bună mărturie despre aceasta. Recunoașterile de trupe se fac ziua. Sburătorii străbat aerul, urmăresc mișcările dușmanului și la urmă se re-întorc în tabără, spre a da raport despre dușman. Se întâmplă însă, că bieții sburători nu mai ajung să se întoarcă, că de multeori fiind văzuți de aeroplanelor dușmane se ciocnesc în aer ca doi vulturi întâritați și nu se lasă până nu se prăvăle careva la pământ. Intr'ua loc Francezii au săpat pe sub pământ adevărate drumuri, pentru ca astfel să ajungă neobservați în fața dușmanului, pe care să-l alunge. Germanii au băgat de seamă apucătura Francezilor și au început și ei să-și facă drumuri sub-pământene. Astfel că pe lângă luptele date pe pământ, pe ape, sub ape, în aer, se mai dau acum și lupte subpământene. Altă dată Germanii au împrejmuit un cimiter și prin săpăturile lor s'au putut adăposti în criptele de morminte, cari erau zidite cu ciment și dădeau adăpost bun. Săracele osăminte și căpățini scofălcite ce-or zice ele de neașteptății oașpeți, cari le turbură liniștea lor de veacuri..

Sate pe apă... Tot o tristă urmare a groaznicului războiu sunt și »satele plutitoare«. Din cauza marelui număr de familii franceze și belgiene, fugite la Paris din satele pe unde se dau luptele între Germanii și Francezii, consiliul (reprezentanța) comunal al Parisului a hotărât înființarea acestor sate pe apă. Și anume: marea râu Sena, care trece prin Paris, are o parte pe unde umblă vapoarele. În aceea parte s'au pus corăbii de-alatul riului, cari sunt legate de maluri cu câte o punte. Intocmirea centrală se va face astfel: Un ponton central având la dreapta și la stânga câte un ponton cari vor comunica între ele prin uși anume întocmite. În pontonul central vor fi așezate cancelariile administrației, bucătăria și spălătoria pentru întregul sat plutitor. Pontoanele celelalte vor fi destinate unul pentru adăpostul femeilor și celelalte pentru bărbați, totul fiind bine încălzit, aerizat și luminat. Intr'un sat de acestea vor încăpea cel puțin 320 persoane.

Sub un brad...

Sub un brad, de lâng-o vale,
De aici o lungă cale,
Legănându-se în vânt
Stă o cruce pe-un mormânt,
Și în ea ars cu cărbune
De oar' cine patru nume, —
Patru nume de eroi,
Morți toți patru într'o Joi.
Și cum trec mereu pe-aici
Multe cete de voinici,
Sfântă cruce toți își fac
Pentru ceice 'n groapă zac.

Multe cete trec și via,
Toate 'n cinstea lor să 'nclin.

Undeva, cine o știe,
In ce vale sau câmpie,
Patru inime duioase,
Patru soațe credincioase
Așteaptă pline de dor
Carte dela omul lor
Că-i de mult de când n'au scris
Și de când îi plâng și 'n vis,
Ce-o fi Doamne, când s'or ști
Văduve, nădejdi pustii?

Petrea Dăscălu.

Doine cătânești.

I.

Frunză verde tătăiță
Nu mă plânge măicuțiță,
Lasă-l focului de plâns
Că acum o fi de-ajuns.
Maică dragă, maică dragă,
Vezi mai bine și te roagă,
Roagă-te la Dumnezeu,
Dacă poți și 'n locul meu,
Să mi ajute 'n orice loc
Să trec ne atins prin foc,
Să mă 'ntorc la urmă iară
Sănătos în a mea țară,
Să trăim apoi cu toții
'n pace, pân' la ceasul morții.

Nicolae Barna.

II.

Foaie verde lemn domnese,
Mult mai stau și mă gândesc.
Ce-am ajuns să mai trăesc
Eu aici, — și 'n satul meu
Ceialaltă trăesc cum vreau,
Ies Dumineca la joc,
Prind fetele de mijloc
Și le 'nvârt' din loc în loc.
Frunză verde lemn uscat,
Nu mi-ar fi așa bănat,
Nici de greu, nici de umblat,
Dar mă doare inima
După măicuțița mea,
Că-i atât de năcăjită,
Singură și părăsită.
Maică, măicuțița mea
Intărește-ți inima,
Că mi-o-ajuta Dumnezeu
Să mă 'ntorc în satul meu,
Să svânt lacrimile sfinte
S'alin dorul de părinte.

George Matel Vasu.

III.

Frunză verde trei granate,
Bubue tunul și bate,
Noi mereu cu pușca 'n spate,
Drumu-i lung și capăt n'are,
Dar dușmanul încă-i mare.
Drumu-i lung și marșu-i greu,
Bun îi însă Dumnezeu.

Frunză verde dintre plopi,
Stau ai noști ascunși în gropi
Și trimit Rusului stropi;
Stropii ce-i trimitem noi
Curăță Rușii 'n puhoi
Și le astup cărările,
Le sting lumânările,
Bată-i supărăriile.

Filiș Zosim.

IV.

Săraei feciori ardeleni
Insurați și juișeni,
Când a sunat toba 'n sat
Ați lăsat tot și-ați plecat, —

Vași pus flori la pălărie
Și-ați plecat cu vitejie.
Cucule cu pene sure
Nu mai sta tot în pădure,
Ci zboară din cracă 'n cracă
Și spune-i mândrii să tacă,
S'o știu cel puțin pe ea
Veselă și frumusea.

Măi Muscane ține-ți calu,
Cătră noi nu trece dealu;
Căci suntem vr'o șapte frați
Și i vai de tine 'n Carpați.

Gherasim V. Teușan.

Poșta Redacției și a Administrației.

Un tinăr. Cele trimise s'au publicat conform dorinței. Asupra celorlalte, acum e în pregătire. De altcum în viitor încă pune pe hârtie tot ce afli cu cale. Se folosesc la timpuri potrivite.

Mai multora spre orientare. Poezii populare din războiu nu mai putem publica așa multe, fiindcă cuprinsul lor se excepționează din partea cenzurii. De aceea publicăm numai ce e cu putință, iar unele le păstrăm pentru timpuri mai bune.

Călimdarul Poporului pe 1915

e pe isprăvite, iar în săptămâna viitoare se va începe expediția,

astfel că până pe serbătorile Crăciunului îl vor avea toți ceice au făcut comănde. Această amânare am făcut-o anume, din cauză, ca să putem aduce cele mai din urmă știri despre războiu până la sfârșitul anului.

Din lipsă de loc, nu putem da în numărul acesta întreg cuprinsul călimdarului. Observăm însă, că

cuprinde mult peste 100 de diferite chipuri

apoi

mapa Europei, cum și încă o seamă de mape de pe toate câmpurile de războiu din Galiția, Polonia, Belgia, Franța și Serbia.

De aceea ne adresăm cătră toți cetitorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să nu-și cumpere călimdar până când nu vor vedea „Călimdarul Poporului“, care va cuprinde toate amănuntele despre războiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri războinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călimdarul nostru în anul trecut, s'a putut din destul convinge despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisos. Mai amintim numai atât, că în anul acesta călimdarul nostru iarăși va surprinde pe oricine prin bogăția lui, în comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro exemplar și 5 bani porto. Fi-ți deci în așteptare până ce vedeți „Călimdarul Poporului“ pe 1915. Tot așa spuneți și la alți cunoscuți!

Nr. 1336/1914 pret. 2000.

Publicațiune pentru vânzare de lemne.

Comuna Szecsel vinde prin licitațiune publică împreună cu oferte închise din pădurea proprie, numită „Bercul roșu“, pe baza concesiunii Domnului Ministru reg. ung. de agricultură Nr. 129.953/1913. I. A.—2. lemnul de stejar pe o esțindere de 19.55 jug. cat. și anume 4435 bucăți trunchuri de grosime 14—27 cm., 1580 bucăți de 28—37 cm. și 258 bucăți de 38—64 cm. măsurat la înălțimea umărului și estimat fără coaje la circa 2126 m³ de lemn de lucru și 438 m³ lemn de foc. Licitațiunea publică împreună cu oferte închise se va ține în 24 Februarie 1915 la 1 oară p. m. în cancelaria comunii Szecsel.

Prețul strigării e 24.266 cor. 50 fil.

Vadiul ce e a se depune: 2427 cor. Oferte ulterioare nu să vor lua în considerare.

La ofertele închise e a să aclude vadiul în numerar sau hârtii de valoare.

Condițiunile de licitațiune precum și a contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunei Szecsel precum și la curatoratul silvanal reg. ung. cerc. al Seliștei (Nagyszében, Sútca 7. szám.) în decursul orelor de oficiu.

E de observat, că pălurea respectivă e situată pe șes lângă drumul de țară și în o depărtare numai de 5.2 km. de gara Orlát-ului și 6 klm de gara Szelistye.

Szelistye, în 25 Octomvrie 1914.

Primpretorul cercual:
Dragits.

Lemne de foc și de lucru

stejar tznăr și bine uscat, se vinde cu vagonul în stația Vurpăr (Vurpod), cum și 10.000 butuci în pădure. Preț convenabil. Adresa: **Storie M. Marinescu** în Vurpod Nr 426, lângă Sibiu. 1988

Nr. 758/914. 2001.

Publicațiune.

Comuna Oltzakadát arăndează pe calea licitațiunei publice ia 28 Decemvrie a. c., la 2 oare după amiază, în cancelaria comunală pășunatul din „Pădurea din sus“, dela ziua licitațiunei și până în 3 Iunie 1915, adecă până la suitul oilor în munte, pe lângă prețul strigării de 1400 coroane. Condițiunile mai de aproape se pot privi în cancelaria comunală.

Primăria comunală.

Cafea

cu 50% mai ieftină!

Cafea crușătoare americană și foarte aromatică. Un săculeț de probă (5 chilograme) se trimite pe lângă prețul de 10 cor., o jumătate kilogram teiu de primul rang cor. 2.— franco cu rambursă.

A. SAPIRA, 326
Export de cafea și teiu, în Galánta.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
debărbațistoffe

indigene, din
cari se execută după măsură cele
mai moderne vestminte precum:
Sacko, Jaquete și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pardisiuri și „Raglam“, cari
se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

723

Căsătorie.

Un tinăr absolvent de teologie, în lipsa de cunoștințe mai deaproape, caută cunoștința unei domnișoare cu zestre mai bună. Spre ajungerea dorințelor sale în chestia parohiei, se simte necesitatea, ca doitoarele să se adreseze în termenul cel mai scurt posibil. Serisorile sunt a se trimite la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor da apoi respectivului tinăr. 1002

Mape de vânzare.

- Mapa Europei K 1.20
- „ Rusiei cu Galiția „ 1.20
- „ Franței cu Belgia „ 1.20
- „ Țărilor balcanice „ 1.20

Se află de vânzare la

Administrația „Foi Poporului“

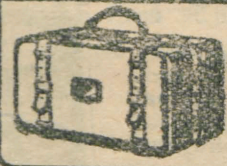
Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

Telefon 313 (odinioară Societatea curelarilor) Telefon 313
Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Helfauergasse 45

Magazia foarte bogat în articole pentru călărit, vânat, sport și volaj, poclăzi și procovățuri, portmonnee și brețele solide și

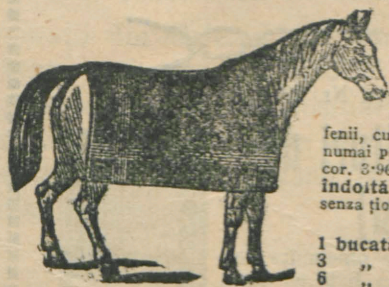
alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Cărele de mașini, cărele de cusut și legat, Sky (vârzozi) permanent în depozit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimite franco.

Comande pris postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și sofere de călătorie.

Un milion țoale pentru cai

à cor. 3.90 cari erau designate pentru export în Balcani, dar din cauza iscării războiului s'au reținut în țară, deci deosebit de durabile, în foarte cald și neapărat de lipsă pentru iarnă. Cam 200 cm. de lungi și 140 cm. de lat, colorii cenușii, draperii și esfenii, cu marginile chindisite în colorii frumoase și cari se pot avea numai pentru puțin timp pe lângă prețul producerii de jumătate de cor. 3.90 pe bucata. Aceste țoale de iarnă sunt de o valoare îndoită și se mai pot cumpăra dela noi pe lângă aceste prețuri senza ționale și mai jos alăturare numai până atunci până când se găte rezervă.

1 bucată țol de iarnă pentru cai costă numai cor. . . 3.90
3 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ . . 11.50
6 „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ . . 22.—

Singura vânzătorie cu rambursă prin

M. SWOBODA, Wien, III/2, Hiessgasse 13—34

Pastă de dinți

KALODON

Apă de gură

Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc același, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN, WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apriat apa de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate căpăta, trimite cu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

MOBILE Inerate seifuri și conștiențioși

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

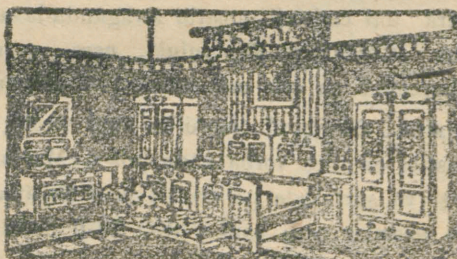
Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specializat în:

mobile de tot felul pentru cinerii sau căsătorii, mobilări de hoteli, vile, instituta, casele și restaurații.

Telefon Nr. 47
cu înțelegere în com. intrag

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

Cea mai mare alegere în cadouri convenabile în preț

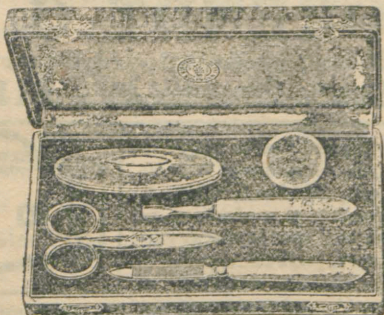
ofer celui ce vizitează

Expoziția de Crăciun

a mea și anume:

Jucării pentru copii, dintre cari indeosebi: pupe în toate prețurile, animale din catifea și alte stoffe. Modele de mașini cu abur și motori electrice, precum și jucării mecanice.

Castenele-ancora de petricele ale lui RICHTER Castenele-Mafador de lemne pentru zidit cu prețuri originale de fabrică.

Obiecte practice și de lux, între cari: Service de porcelan și sticlă, cel mai mare depozit, căldură pentru teiu, măsuțe pentru salon, oale pentru palmi și ținători de palmi.

Burse de mână pentru dame, portmonee, manicule, necesare, ochi-pentru teatru, cu preț ieftin, execuția cea mai nouă.

Prețuri foarte ieftine dar fixe

Succesorul lui I. F. SCHNEIDER

Johann Weindel Sibiu, Piața mare Nr. 15 și 16.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai cunoscute condiții de polițe (pentru învâțători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% în câștig. Asigurări mixte cu solvarea necondiționat de două ori a capitalului.

Asigurări de foc deosemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858-27
Capitale asigurate pe viață		5.635,828-12
În total a fost la Transsyl- / asig. pe viață		12.067,702-
vania la 31 Dec. 1913 / asig. de foc		144.436,360-
Capital de fondare și rezerve		2.696,458-

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legătură bună la oră și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condiții.

Ocaziune de Crăciun!

În urma războiului și a sezonului deja înaintat oferez cu prețuri foarte reduse, stoffe de lână și de mătase, batiste cusute, crepe, Voile de Lane, barcheturi, cretoane, dantele și alte stoffe de lipsă la facerea hainelor, albituri pentru dame, pantaloni pentru dame, cămăși pentru domni, albe și colorate, jupoane, corsete, cravate pentru dame și domni, șaluri pentru teatru, sâmete pentru bluse și haine de casă. Totodată atrag atenția Onoraților mușterii asupra marelui alegeți în

Resturi de tot felul

pentru haine și bluse, pe lângă cele mai ieftine prețuri. Pentru binevoitoare vizitare, chiar și fără silință de a cumpără, invită

FRIEDRICH BINDER

urmașul lui Rudolf Trentina

1999

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 25.

Prima negușătorie mare de vinuri Ludwig Fronius

Fabrică de lichori și ferbătorie de rachuri de Mare negușătorie de rachuri de Droșdii, Trevere și Prune

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

SPECIALITĂȚI:

Tuică veritabilă, Herbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

Fire cu ochiuri de oțel Nr. 29 c.

Ițe (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obișnuită de 15 mm, tare legat cu bâte cu tot, înălțimea 27 c.na, ață Nr. 36/12
Lungimea 18 18 18 21 21 21 21 24 24
Nr. firelor 650 720 840 720 780 840 960 780 960

Spete de țesut cu dinți de alamă sau de oțel în toate mărimile să afli în depozit. 2003

Listă de preț la cerere se trimite gratis și franco.

CAROL F. JIREGI

Sibiu și Alba-Iulia.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Asigurați-vă

Asigurați-vă că cumpărați și bece cu plăcere de top care e cunoscută și în cele mai bune

Asigurați-vă

Că berea este foarte bună și gustoasă și se poate vedea și în scotele de la parter și în lămpile de bere